

"TESTAMENT" Prymasa Wyszyńskiego

Ks. Prymas Stefan Wyszyński, kiedy na szczyt dni przed swoją śmiercią zeznał się z księżmi biskupami, należącymi do Rady Głównej Episkopatu Polski, wyraził tylko jedno życzenie. Brzmiało ono następująco: "Pamiętajcie, że tradycją polskości jest powiązanie prymatury z Gnieznem wbrew jakimkolwiek myślom i zamierzeniom. Polska stała się silna tym, gdy ziemię nadbałtyckie i diecezje nadbałtyckie miały świadomość bliskości prymatury z tymi diecezjami. Tam wtedy była siła i tej strategii terenowej trzeba przestrzegać jak kamienia węgielnego budowania Kościoła w Polsce".

Taki był "testament" śp. Księędza Prymasa, jeśli chodzi o przyszłość Kościoła w Polsce. Wbrew rozmaitym spekulacjom (anulowanie unii personalnej pomiędzy archidiecezją warszawską oraz ustanowienie czysto honorowego tytułu Prymasa Polski, związanego ze stanowiskiem ordynariusza gnieźnieńskiego) — Jan Paweł II spełnił "testament" Księędza Kardynała Wyszyńskiego. Tak więc zasadnicza struktura hierarchiczna Kościoła w Polsce, która zdała egzamin w okresie 35 trudnych lat powojennych, będzie zachowana.

Nowym Prymasem Polski został jeden z najbliższych dwuioletnich współpracowników śp. Ks. Kardynała Wyszyńskiego, od kwietnia 1979 roku ordynariusz nadbałtyckiej diecezji warmińskiej — Ks. Biskup Józef Glemp.

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 28 LIPCA (julho) — 1981 — Nr 736 — (29/81)

Warunek dialogu: USA-ZSRR

Sekretarz stanu USA — Aleksander Haig — w swej mowie do członków Stowarzyszenia Polityki Zagranicznej w Nowym Jorku — zdefiniował warunek od którego zależy dialog między Waszyngtonem a Moskwą na temat ograniczeń zbrojeniowych. Tym warunkiem jest zmiana w dotychczasowej polityce zagranicznej Sovietów polegająca na rezygnacji z ich tendencji ekspansywnych.

USA powiedział gen. Haig, muszą się liczyć z faktami, a fakty z jakimi się spotykają ze strony Rosji doradzają wielką rozwagę i dalekowzroczność. Stany Zjednoczone muszą się dobroć w naszym interesie i w interesie Paktu Atlantyckiego, wobec wielkiej przewagi siły w powietrzu i w pociskach rakietowych, które w liczbie 220 skierowane są na państwa zachodnie. Wycofanie się USA z Wietnamu oraz skandali Watergate zahamowały znacznie amerykańskie projekty zbrojeniowe.

propozycje USA odnośnie kontroli zbrojeń opierają się na strategii i obronie własnego kraju; żywotnym interesem USA jest ograniczyć zbrojenia do tego stopnia, by ich użycie było mało prawdopodobne; USA nie mogą dopuścić do tego, by ich słabość militarna była podjęta do ataku sowieckiego; Ameryka podpisze jedynie takie porozumienie odnośnie ograniczeń zbrojeń, jeżeli będzie miała zagwarantowaną ich kontrolę; wszystkim amerykańskim rodzajom broni muszą odpowiadać odnośnie broni sowieckiej, gdyż tylko w ten sposób powstrzymamy się Rosję przed użyciem swej siły militarnej.

Kilka tysięcy zaproszonych gości wzięło udział w największym ślubie XX wieku, podczas gdy 750 milionów osób oglądało to historyczne wydarzenie przez telewizję. Podróż pokładową spędzają nowożeńcy na jachcie po Morzu Śródziemnym. Na zdjęciu książkę KAROL i lady DIANA na kilka dni przed ślubem.

Gen. Haig podkreślił, że podpisanie traktatu Salt I, a nawet umowa Salt II, choć dotąd nie ratyfikowana przez Senat USA — nie wypłaca wcale na zaprzestanie zbrojeń sowieckich, ani na powstrzymanie się Moskwy przed inwazją Afganistanu. Po cóż więc podpisywać takie umowy z Rosją Świąteczną, gdy ona nie dotrzymuje swych zobowiązań.

Dialog Brazylii z Ameryką Połudn.

Aktualna polityka zagraniczna Brazylii bazuje się na dialogu ze wszystkimi państwami Ameryki Południowej oraz z krajami Trzeciego Świata. Tym się tłumaczy tendencja Prezydenta Figueiredo, by odwiedzić większość państw amerykańskiego kontynentu. W planie p. Prezydenta przewidziana jest wizyta w Urugwaju, Boliwii i Ekwadorze.

Wprawdzie Szefer państwa zajęły się obecnie problemem reformy wyborczej, która ma być przedstawiona Kongresowi. Wykorzysta jednak wolne terminy, by wyżej wymienione wizyty zrealizować. Pan Prezydent złożył już szereg wizyt krajom Ameryki Łacińskiej jak np. Argentynie, Chile i Paragwajowi. Odnośnie kwestii Kana-

łu Beagle między Argentyną i Chile — Brazylia zachowuje ścisłą neutralność. Brazylii miała zatarg z Urugwajem z okazji uwięzienia obywateli brazylijskiej Flawia Schilling. Silna kampania prasowa i radiowa w Brazylii prowadzona przez urugwajskim kołom wojskowym, które operują w otoczeniu Brazylianki, odniosła pożądany skutek. Po tym zatargu nastąpiło požądane odprężenie w stosunkach obu państw zakończona nie bliska wizyta kanciera urugwajskiego w Brazylii. Wizyta Prezydenta Figueiredo w Boliwii nie doszła do reszty z powodu zamachu stanu jak również wielkiej liczby niechodzących boliwijskich żołnierzy znaleźli azył w ambasadzie brazylijskiej w La Paz. Odnośnie zaś Ekwa-

Kandydaci na gubernatora S. Paulo

Jakkolwiek od oficjalnej kampanii wyborczej dzieli nas około 10 miesięcy, niektórzy kandydaci na gubernatora stanu paulistańskiego rozpoczęli już działać w tym sensie. Do nich zalicza się głównie obecny prefekt São Paulo — Reynaldo de Barros z PDS. Wiadomą bowiem jest rzeczą, że partia PDS zamierza wystawić kilku kandydatów, a do nich zaliczają się oprócz Barrosa. Laudo Natel, Adhemar de Barros Filho, Francisco Rossi i Miguel Colasuono — były prefekt miasta São Paulo.

Reynaldo de Barros zajmuje pierwszą pozycję jako kandydat, na drugim zaś miejscu znajduje się Laudo Natel. Reszta kandydatów zajmie trzecią pozycję, bowiem PDS chce wystawić tylko trzech kandydatów na gubernatora stanu, by zebrać większą LEGENDĘ, tj. zwycięzca zbierze liczne głosy swych kolegów znajdujących się na drugim czy trzecim miejscu.

Luis Ignacio da Silva (Lula) opowiada się za Helio Bicudo — byłym prokuratorem stanu oraz znanym dziennikarzem. Dotąd brak jest również kandydatów na stanowisko wicegubernatora. Nastąpi to znacznie później.

Na liście kandydatów na gubernatora stanu paulistańskiego nie figuruje nazwisko Janio Quadros, który wystąpił z PTB kierowanej przez Ivetę Vargas, nie wypowiedział się jeszcze otwarcie do której partii wstąpi. Skłania się on wprawdzie do PP, lecz w partii tej nie brak opozycjonistów, by go przyjął na członka partii.

Na liście kandydatów na gubernatora stanu paulistańskiego nie figuruje nazwisko Janio Quadros, który wystąpił z PTB kierowanej przez Ivetę Vargas, nie wypowiedział się jeszcze otwarcie do której partii wstąpi. Skłania się on wprawdzie do PP, lecz w partii tej nie brak opozycjonistów, by go przyjął na członka partii.

NOWE SOJUSZE

Sekretarz stanu USA gen. Alexander Haig odwiedził niedawno szereg państw azjatyckich, przede wszystkim Chin i Japonię w ważnej misji, by utworzyć odłożoną z USA, Chin, Japonii, Pakistanu, Filipin, Tajlandii, Indonezji i Malezji skuteczną barierę przed dalszym ekspansjonizmem Związku Sowieckiego.

Wydaje się, że misja gen. Haiga uwieczniona została pełnym sukcesem. Wiadomą już jest rzeczą, że Stany Zjednoczone zdecydowały się sprzedać Chinom różną rodzaje broni, która dotąd była niedostępna dla Chin. Co się tyczy Japonii — na skutek zrywania wojskowego między USA i Japonią — Ameryka utrzymuje w archipelagu japońskim 143 bazy militarne obsługiwane przez 45 tysięcy żołnierzy amerykańskich.

Obecna skomplikowana sytuacja w Azji jest wynikiem dawnego konfliktu chińsko-sowieckiego, który miał początek w 1960 roku. Wtedy to Mao Tse-tung zerwał stosunki z Rosją za rządów Chrzcześcowa Gdy w 1975 r. Stany Zjednoczone wycofały się z Wietnamu, kraj ten wspólnie z Laosem i Kambodżą przeszedł całkowicie pod wpływem sowieckiej Chi-

W wyjątkowej sytuacji znajdują się Formoza i Birmania, zachowując dotąd ścisłą neutralność. To samo można powiedzieć o Korei Północnej i Południowej z których pierwsza odpowiedziała się po stronie Chin, druga zaś jest silnym sprzymierzeńcem USA.

Prognozy o wyborach

Przyszłoroczne wybory na gubernatorów, senatorów, deputowanych federalnych i stanowych oraz prefektów zajmują umysły partii i polityków. Na ten temat pojawiają się prognozy, jaka partia i w którym stanie ma szansę na zwycięstwo. Głównie chodzi tu o stany posiadające największą liczbę wyborców, jak np. São Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais i Rio Grande do Sul.

Paulo np. wybór kandydata PDS na gubernatora jest bardzo problematyczny. Kandydatury jak Laudo Natel lub Miguel Colasuono nie mogą się w zawody z takimi nazwiskami jak Franco Montoro (PMDB) lub Olavo Setubal (PP).

Itamar Franco z PMDB, któremu w najgorszym wypadku zaofiaruje się stanowisko wicegubernatora lub senatora. Partia PDS ma zamiar wystawić kandydaturę obecnego prefekta Belo Horizonte — Mauricio Campos lub aktualnego ministra Sprawiedliwości — Abi-Ackel.

Ogólnie przypuszczają się, że w tych stanach rządowa partia PDS ma małą lub żadną szansę na wygranie. W São

Paulo np. wybór kandydata PDS na gubernatora jest bardzo problematyczny. Kandydatury jak Laudo Natel lub Miguel Colasuono nie mogą się w zawody z takimi nazwiskami jak Franco Montoro (PMDB) lub Olavo Setubal (PP).

Itamar Franco z PMDB, któremu w najgorszym wypadku zaofiaruje się stanowisko wicegubernatora lub senatora. Partia PDS ma zamiar wystawić kandydaturę obecnego prefekta Belo Horizonte — Mauricio Campos lub aktualnego ministra Sprawiedliwości — Abi-Ackel.

WYDARZENIA W SKRÓCIE

- ♦ **RIO** — Minister Marynarki admirał Maximiano da Fonseca przewodniczył ceremonii złożenia hołdu przed Narodowym Pomnikiem Poległych na cześć marynarzy i żałog poległych na morzach w czasie II wojny światowej.
- ♦ **PORTO ALEGRE** — Wielkie mrozy nawiedziły wszystkie stany południowe kraju, naliczając za stan riograndenski Ministerstwo Rolnictwa oblicza, że tegoroczne zbiory rolne obniżą się o kilkadziesiąt procent.
- ♦ **KAIR** — Począwszy od kwietnia 1982 r. międzynarodowe oddziały ONZ złożone z 3 tys. żołnierzy będą patrolować granicę Synaju łączącą Izrael z Egiptem. Kontyngent USA wyniesie 1 000 żołnierzy.
- ♦ **S. PAULO** — Rządowe przedsiębiorstwo ENGESA zajmujące się produkcją różnego rodzaju broni (zwłaszcza czołgów) ma do swej współpracy 350 innych firm krajowych. Sprzet wojenny ENGESY używany jest przez 33 państwa.
- ♦ **TAIF** — Arabia Saudyjska zgodziła się finansować budowę nowej siłowni atomowej w Iraku, której koszt wyniesie ponad 250 mln. dolarów. Francja gotowa jest ponownie budować nową siłowni atomowej w tym kraju.
- ♦ **BRASILIA** — W dniach od 29 sierpnia do 6 września br. złoży wizytę Brazylii prezydent Kolumbii Julio Cesar Turbay Ayala. Przy tej okazji dostojny gość dokona inauguracji gmachu ambasady kolumbijskiej w Brasiliu.
- ♦ **LONDYN** — Na skutek ostatnich mrozów w Brazylii, które zmniejszyły krzewy kawowe od 50 do 80 procent, na giełdzie londyńskiej wzrosła cena za workę kawy o 12 dolarów, zaś na giełdzie nowojorskiej o 23 dolary.
- ♦ **BRASILIA** — W kołach rządowych potwierdzono wiadomość, że w październiku br. Prezydent Figueiredo uda się z wizytą oficjalną do Meksyku. Z końcem zaś 26 lipca br. Szefer państwa spotka się z prezydentem argentyńskim Viola w Paso de los Libres.
- ♦ **WASZYNGTON** — Prezydent Reagan wysłał do państw Ameryki Południowej specjalnego ambasadora w osobie Williama Middendorfa, by uzyskać ich zgodę do większego izolowania Kuby, będącej groźnym niebezpieczeństwem dla Ameryki Centralnej.
- ♦ **WATYKAN** — Papież Jan Paweł II, po naradach z komisją 15-tu kardynałów, oddał finansie Watykanu w ręce Sekretarza stanu kardynała Casaroli, odbierając ten urząd biskupowi Marcinkus. Długi Watykanu wynoszą poważną sumę 2 mld i 418 mln. kruczerów.
- ♦ **WARSZAWA** — Reprezentanci rządu PRL oraz federacji syndykalnej Solidarności doszli do zgody, by uniknąć strajku 48 tys. taragary portowych oraz urzędników LOTU domagających się nowego statutu, który ma im gwarantować lepsze zarobki, lepsze warunki pracy oraz wyższą emeryturę.
- ♦ **LONDYN** — Statystycy obliczają, że pomimo znacznej śmiertelności dzieci ludność świata w roku 2000 liczyć będzie 6 miliardów. Dla 100 mln. dzieci w wieku szkolnym brak jest szkół, zaś największym miastem z końcem XX wieku będzie Meksyk, który wzrośnie do 30 mln. mieszkańców.
- ♦ **OTTAWA** — Na konferencji siedmiu najbardziej przemysłowych państw: USA, Kanada, RFN, W. Brytania, Francja, Włochy i Japonia — potępiono jednomyślnie militarizm Rosji oraz zajęcie przez nią Afganistanu.
- ♦ **BRASILIA** — Program nuklearny Brazylii, który przewiduje budowę 9 siłowni atomowych do 1995 roku, nie ma aktualnie wyznaczonego terminu, wobec faktu, że do roku 2000 Brazylia ma zapewnioną energię wodną.
- ♦ **RIO** — Prezydent Figueiredo opuścił już szpital wojskowy po udanej operacji gruźlicy ocznych. Spełdzi on tydzień na odpoczynku na Granja do Torto, by następnie powrócić do stolicy kraju.
- ♦ **RZYM** — Najwyższy sąd włoski skazał terrorystę Mehmet Ağca na dożywotnie więzienie za usiłowane zabójstwo na osobie Papieża Jana Pawła II oraz zranienie dwóch obywateli amerykańskich.

FAKTY I OPINIE

SW. WINCENTY W 400-LETNIA ROCZNICE URODZIN

Święty Nowoczesny

Rok obecny, 1981, stanowi okazję pogłębienia refleksji nad postacią i działalnością św. Wincentego...

Kim był ten człowiek, który 400 lat temu ujrzał światła... Charakteryzowały go, między innymi, trzy cechy: dobroć...

Dzisiaj św. Wincenty, niewątpliwie, byłby poszukiwany jako specjalista od ekonomii...

I ci byli uważani przez św. Wincentego jako uosobienie Chrystusa...

Walke z nędzą materialną spowodowaną przez chorobę kolektyw i różnorodną trudność św. Wincenty powierzył...

Tydzień Studiów wincentyńskich, w dniach od 21 do 27 tego miesiąca...

Os artigos assinados são de inteira responsabilidade de seus autores...

Os artigos assinados são de inteira responsabilidade de seus autores...

GODZINY PRZEJĘCIE: Od poniedziałku do piątku: od 7.30 do 12.00 i od 13.30 do 19.00...

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1981

Posta wzykiła: W Brazylii - za rok 1981

Cena egzemplarza

Mowa Ks. Eustachego Sanguszki

WYPOWIEDZIANA NA UROCZYSTOŚĆ OBCHODU JUBILEUSZU BISKUPIEGO - 50-LETNIEGO

OJCA SW. LEONA XIII

WE LWOWIE, 19 LUTEGO 1893 ROKU, W SALI KASYNA MIEJSKIEGO

(Książę Roman Sanguszko jest synem Księcia Eustachego Sanguszki - przypisek Redakcji)

Wzywany przez Komitet urządzający do zagajenia dzisiejszego obchodu...

Wszak chodzi o oddanie najgłębszej czci Głowie Kościoła...

Temu lat kilkanaście byłem w Rzymie po raz pierwszy i niestety dotąd po raz ostatni...

Najprzód więc, aby czcić stawił nauce nowożytnej, której kierunek materialistyczny groził klęską Kościołowi...

Z wysokości, na której stoi, widzi nie tylko świat stary, nurtowany teoriami...

Piorunuje tedy przeciw niewolnictwu i nasyła ciałe legiony misjonarzy...

Mniamao wielu, że Kościół związany jest z pewnymi formami ustroju społecznego...

Zdawało im się, że Kościół razem z ustrojem społecznym ucie w falach coraz to wzrastającej...

To też nie bez zdziwienia uszyli oni z ust watykańskiego mędrcy...

Toć to demokracja, nieoparta na zadróżności, lecz na najświętszym z praw...

Ta myśl w abstrakcji zdaje się tak prosta, a przecie trzeba było Boskich ust...

Nigdy więcej ludzkości nie było koniecznym jej przypominanie...

Nigdy walka między społeczeństwami, tzn. grupami interesów, warstwami społecznymi...

Prawda, że na świecie zrobiło się miejscami ciasto; więcej jednak do jej wyrównania przyczyniło się co innego...

Nie jest to walka krwawa, nasz wiek krwi nie lubi - ale jest tam bezwzględniejsza...

Wiem coś się stało w Kościele nowego? zapyta może ktoś...

Wszak w ten sposób poręka i niektóre prawa nie mogą wyłącznie atrybujać episkopatowi...

PODŚLUCHANE...

WSPOMNIENIA

Przerzucam kartki mych notatek sprzed laty. Zatrzymuję się na miesiącu lipcu 1943...

Widzę generała Sikorskiego na święcie dywizyjónów myśliwskich w Northolt...

Przy wspólnym żołnierskim obiedzie General powiedział: "Może nas spotkać jeszcze duży kłęk...

Przy wspólnym żołnierskim obiedzie General powiedział: "Może nas spotkać jeszcze duży kłęk...

Ks. Nowacki - Erexim

ŚWIĘCENIA KAPLAŃSKIE

Dnia 18 lipca br. diakon Vitorino Szychta - z zakonu Ojca Kapucynów...

DWIE KSIĄŻKI O WYDARZENIACH W POLSCE

W Paryżu ukazała się książka francuskiego dziennikarza Jean Yves Potel...

VIRTUTI MILITARI

Pierwsza w historii praca o Orderze Wojennym Viruti Militari...

Książka obejmuje przeszło 400 stron druku - około 15.000 nazwisk...

Podaje historię powstania Orderu, problemy polityczne...

Całość opracował oficer sztabu 1 Dywizji Pancernej mjr dypl. Kamil Czarncecki...

Informacje od autora: K. B. Czarncecki, 34 Delamere Road, London, W5 3JR, England.

WUAGA! - Wszelka korespondencja: listy, czeki, Orden de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać do GRAFICA VICENTINA LTDA...

PISZMY NASZĄ HISTORIĘ

NASI PIONIERZY

Witold Żongolłowicz

To było jego przybrane nazwisko, którego używał do końca życia. Prawdziwe brzmiał: Stanisław Czarniecki...

Szykko związał się z ruchem robotniczym i wstepuje do nielegalnej partii socjalistycznej, która za cel ma walkę o poprawę losu robotników...

W okresie dojrzewania Czarniecki należy już do grupy III Proletariat, która liczy 37 osób, w tym 5 kobiet. Działalność grupy to propagowanie idei i zamachy na władzę.

Na skutek aresztowania, Czarniecki zostaje zesłany na Syberię. Udaje się tam w przekonaniu, że nigdy już nie powróci do kraju.

W przeddzień wykonania wyroku, on i jego towarzysze — szyni 10-ciu z Pawiaka! — zostają wykradzeni z więzienia. Zuchwały ten czyn zdumiewa policję carską...

W dniu 18 lipca 1915 roku, razem z żoną wyjeżdża do Bratysławki. Do kroku tego zmusza go zł stan zdrowia...

Kurtyba przyjęła Żongolłowicza jak członka wielkiej polonijnej rodziny. Z miejsca oboje wiążą się do życia społecznego.

„Oberza Piesniarska” aktywnością swoją przyciąga ludzi, repertuar jej zalany jest również utworami, prozą i wierszem samego Żongolłowicza...

Żdzieli wysiłkowi Żongolłowicza powstała w Szkole Ludowej Czytelnia Polska, zasillana stale przez 37 czasopiśm...

Niesłychanie pracowity miał żywot Witold Żongolłowicz. Lista jego działalności jest niesłychanie długa. Ale nie tylko sprawom społecznym poświęcał się Żongolłowicz...

Kurtyba, 3-VII-81.

CASA DAS SEMENTES. PROAGROPEC — PRODUTOS AGROPECUARIOS LTDA. Comércio de: Sementes, Adubos, Inseticidas, Fungicidas Equipamentos e Ferramentas Agrícolas.

RADIO IGUAÇU. DA FUNDAÇÃO DE SÃO VICENTE DE PAULO. ZWE - 348 - 1590 KHz. Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família.

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

DIETA DLA DIABETYKÓW

Diabetis, popularnie zwana cukrzyca, jest chorobą bardzo rozpowszechnioną, trwającą najczęściej przez całe życie chorego...

Powinno zawierać niezbędną ilość pełnowartościowego białka, znajdującą się w mięsie, rybach, jajach i mleku (dziennie 60 - 80 g).

Poleca się cielęcinę, chudą wołowinę, kurę, gołąbki, zające, króliki. Poza tym chude sery, mleko, chuda wędliny i chude ryby wędzone.

Desery najlepiej przyszywać z owoców surowych lub gotowanych. Kawa i herbata w ograniczonych ilościach, natomiast alkohol jest zupełnie zakazany.

Chorzy na cukrzycę (dotyczy to osób otyłych lub ze skłonnościami do tycia) powinni skrupulatnie kontrolować swoją wagę gdyż jej wzrost jest absolutnie niewskazany.

JAPONCZYCY KONSERWUJĄ SŁOŃCE

Po dwudziestu latach intensywnych poszukiwań naukowcy japońscy wznawili związek chemiczny, w którym można magazynować energię słoneczną.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

W Pucharze Ameryki zeszlonożroczni mistrz i wicemistrz Brazylii rozegrali mecz z mistrzem i wicemistrzem Paragwaju.

Trener Brandão otrzymał dymisję od kierownictwa klubu Corinthians wobec negatywnych wyników tej drużyny w rozgrywkach ligowych.

Amerykanin Ben Plucknett, który ustanowił niedawno rekord świata w rzucie dyskiem, osiągając wynik 72,34 m, został zdyskwalifikowany przez Światową Federację Sportu Amatorskiego...

W Pucharze Tenisowym Davisa do półfinału zakwalifikowały się państwa: USA-Australia i Argentyna-W. Brytania.

W mistrzostwach tenisowych dla młodzieży rozgrywanych w Fortaleze bierze udział 250 młodziutkich tenisistów reprezentujących 19 stanów.

Mecz hokeja na trawie, rozegrany na stadionie Marymontu w Warszawie między Polską a Pakistanem zakończył się zwycięstwem Polaków 2x0.

W międzynarodowym wysiegu kolarskim dookoła Austrii zwycięstwo dostał kolarz austriacki Gerhard Zadrobilek.

IV polonijne igrzyska sportowe odbyły się w dniach od 15 - 19 lipca br. w Krakowie. Tradycje tych igrzysk sięgają do roku 1934.

Amatorski sport włoski posiada trzy doskonale zawodnicę w sroku w zwym, mianowicie Sarę Simeoni, która dzierży prym świata w wynikiem 2,01 m oraz dalsze dwie za wodniczki w tej konkurencji: Sandra Dini (1,92 m) oraz Donatella Buffoni (1,90 m).

Mowa Ks. Eustachego Sanguszki. (Dokończenie ze str. 2)

To też wszystkie bez wyjątku społeczeństwa katolickie, te córki Kościoła, jednoczą się i skupiają w cieniu wielkiej postaci Leona XIII. Z pomiedzy tych cór, jedna z najwspanialszych jest matka nasza. Kościół polski był i jest jednym z filarów katolicyzmu...

ISKIERKI

Uczeni dzisiejsi uważają, że ziemia liczy sobie 5 miliardów lat. Ponad miliard lat była prawdopodobnie jawowa, a przez 3 miliardy lat gościła tylko organizmy najprostsze.

Rolnikom dotaje się od stu wieków, podczas gdy cywilizacja przemysłowa nie ma jeszcze 150 lat. Człowiek pragnie, by nauka ułatwiała mu życie.

Produkty chemiczne, jak nowozy sztuczne i środki owadobójcze, ułatwiają pracę rolnikom i zmniejszają jej trwanie.

Amerykanie tylko 150 sylab na minucie. Specjalista od gerontologii Frank Glamser z uniwersytetu w Teksasie oświadczył, że na podstawie przeprowadzonych badań doszedł do wniosku, iż wieźniość starszaja się wolniej od ludzi przebywających w wolności...

Amerykanie tylko 150 sylab na minucie. Specjalista od gerontologii Frank Glamser z uniwersytetu w Teksasie oświadczył, że na podstawie przeprowadzonych badań doszedł do wniosku, iż wieźniość starszaja się wolniej od ludzi przebywających w wolności...

Największe koncerty na świecie. Jak co roku amerykańskie czasopiśmo "Fortune" opublikowało listę 500 najwspanialszych przedsiębiorstw na świecie.

Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda. MATRIZ E FILIAL CREDIARIO. Use o seu crédito, comprando na loja de PAULO MULLER, FILHOS & CIA. LTDA.

JOÃO HAUPT & CIA. LTDA. LIVRARIA E PAPELARIA. Livros Fiscais e de Contabilidade Artigos Escolares Material de Escritório

A LIBERTY. Szpadek z Polski - Pilniki - Nasiona zagraniczne Braecatin. gi, Gilo, Endro - Narzędzia mechaniczne - Percolis - Nasiona kapusty hibrid - Fajki krajowe i zagraniczne

POLÔNIA — PÁTRIA DOS MEUS PAIS

IV - O encontro com Lublin

Quando deixamos Varsóvia, rumo a Lublin, no automóvel posto à nossa disposição pela Interpress, minha esposa observou com estranheza que durante a primeira semana de nossa permanência na Polônia, não viu um cão vadio. Em parte alguma. Vimo-los nas cidades, mas sempre acompanhados. Aquela gente parece andar orgulhosa conduzindo um cão que nem sempre possui "pedigree". Em compensação, nos aproximamos de uma exótica, para nós, aldeia, em vez de um vilarejo, surge à nossa frente um garboso ganso atravessando a autoestrada num passo lento e majestoso. O Eugeniusz, num gesto compreensivo, diminuiu a marcha do carro e passou por trás do dito com todo o cuidado. Para alegria geral, o emplumado, em vez de demonstrar de alguma forma o seu agradecimento, ou pelo menos dar-se por satisfeito de não ser atropelado, virou-se e desacatou o motorista por tê-lo obrigado a apressar o passo. Esta foi a conclusão da esposa, vendo-o mover o bico raivoso.

E por falar em motorista, é importante lembrar o comportamento desses profissionais na Polônia quando em serviço. Sob pretexto algum, tanto o motorista profissional como amador, tomam bebida alcoólica desde que tenham que participar de festas familiares. Isto porque a punição é severa, em caso de acidente. Eu e o guia Adam de vez em quando molháramos a garganta com o "scotch" dentro do carro, enquanto o Eugênio engolia saliva. De noite sim, tomava uma dose com prazer antes de dormir. O uisque na Polônia, assim como tudo em geral, para o turista é barato, em média 7 dólares.

Na oportunidade disse-lhes que no Brasil também existe lei nesse sentido que nem sempre é levada a sério. E comum acontecerem acidentes de conseqüências funestas, vitimando muitas vezes familiares do próprio "craque do volante", conduzidos após uma festa familiar.

Era começo de maio — mês de Maria, mês das flores e da primeira comunhão. E de se imaginar como é festivo esse mês na Polônia, país católico por excelência. Era domingo, em todas as aldeias e cidades que passáramos, encontramos muitas crianças de vela na mão, vestidas para a primeira comunhão, muitas vezes acompanhadas pelos pais ou padrinhos. Um belo quadro de fé, completado pelas numerosas capelinhas à beira da estrada, adornadas com flores e fitas multicores.

"LUBLIN — 14 km". Junto a esta placa documentamos a nossa aproximação em fotografia. Certamente Lublin cresceu muito nos 70 anos decorridos da partida do voluntarioso grupo de camponeses que se decidiram trocar a sua terra por outra, desconhecida, estimulados que foram por agentes credenciados pelo governo brasileiro. Mesmo hoje muitos poloneses não hesitariam em fazer o mesmo, desde que isto lhes fosse permitido e que a sua permanência definitiva fosse assegurada.

E uma cidade universitária, cidade pacata, gostosa de se viver. Como nas demais cidades polonesas a vida artística e cultural é intensa. Anualmente são realizados cursos de coreógrafos e aperfeiçoamento da língua polonesa para descendentes de poloneses, e também cursos de aprendizado da língua para estrangeiros, com duração de um mês. Participam deles interessados vindos de todos os continentes. O encerramento dos cursos é muito festivo, terminando com baile.

Passsei três meses em Lublin e tive o prazer de participar daquelas festividades. Aproveitei a oportunidade para popularizar o samba, conforme já mencionei. A orquestra do grupo folclórico de uma das Universidades que animou aquelas festas, de samba só conhecia o "Tico-tico no fubá", aliás, não é propriamente samba e sim chorinho, mas deu prá "quebrar o galho". Isto foi o suficiente para que o baile pegasse fogo. Minha participação foi documentada com fotografias que mais tarde foram apresentadas na TV por ocasião de minha segunda entrevista. Dai a origem do honroso título recebido na Polónia: "Embaixador do samba".

Do curso de coreógrafos participei um simpático jovem, nascido e residente em Sidney, filho de australiano e polonesa, que falava regularmente o polonês. Vendo-o, ninguém imagina que atrás daquele modesto e gentil rapaz esconde-se um genial músico. E um virtuoso! — exclamou maravilhado o músico Wladyslaw Byszewski da TV de Katowice, um dos instrutores do curso.

Realmente, Philip Morgan é um exímio violonista, e o que é mais impressionante para nós do Brasil, é que o jovem é um grande intérprete e propagador da música de Heitor Villa Lobos. Conhece de memória as obras do famoso compositor patricio. Tocou algumas peças com maestria, deixando a todos encantados. E principalmente a mim que não conhecia aquelas composições que na execução de Philip foram um bálsamo para o espírito e de leite para o ouvido. Senti-me orgulhoso e veio-me à mente o conhecido dito popular: "santo de casa não faz milagres". Ao mesmo tempo achei graça em ter ido tão longe para casualmente ouvir as maravilhas sonoras emitidas pelo grande propagador de nosso famoso compositor na Austrália. Realmente, as viagens instruem, pena que eu não sou disso. Pago para não viajar, sou demasiadamente comodista. Ao regressar da Polska, fiquei também preguiçoso. Pudera, quase oito meses de vida boa, alvo de carinho e adulação, quem não gosta disso?

Mas Lublin para mim não foi só festas. Lá escrevi a maior parte do meu segundo livro que batizei: "De Curitiba a Lublin" (a ser editado em 1982). Lá morei mais de três meses em hotel por conta da Universidade Maria Sklodowska Curie, cujo Diretor Administrativo, prof. Leszek Maria Ruppert, interessou-se pelo meu trabalho, propondo-me a hospedagem no acolhedor Hotel do Estudante.

Há o lado triste também — o famoso campo de morte Majdanek, uma tétrica recordação do reinado dos demônios nazistas. Fornos de cremação, pilhas de pertences das vítimas, inclusive brinquedos, sapatinhos desgastados de inocentes crianças, asfixiadas com gás e cremadas em seguida. Num preito de homenagem aos mártires, há um monumento no local, em cujo interior foram depositadas as cinzas das vítimas.

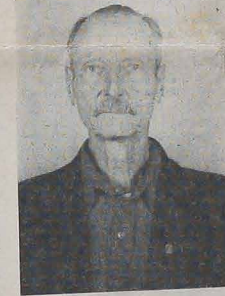
Uma história dantesca me foi contada por um ancião sobrevivente do inferno de Majdanek. Entediado com a rotina de asfixia, espoliação dos cadáveres (dentes de ouro) e cremação dos corpos, um dos carrascos imaginou um interessante espetáculo, para o qual exigiu a presença sob a ameaça dos demais prisioneiros adultos.

Vendo os esqueletos vivos das crianças aglomeradas no pátio, ofereceu-lhes a bola para brincarem. As pequenas vítimas mal se podiam manter em pé, mas para todas as crianças do mundo a bola é uma atração. Desanuviaram-se um pouco seus rostinhos encovados e passaram a brincar com a bola de maneira que os seu estado físico debilitado permitia.

- Nota de Falecimento -

Faleceu, dia 29 de março, em Planalto, RS, o sr. Teodoro Sroczyński. Após breve enfermidade, deixou enlutados, a esposa, Casimira, 9 filhos, genros, noras, 56 netos e 4 bisnetos.

Bom pai, bom marido, bom amigo e sobretudo, bom cristão, o sr. Teodoro, de saudososa memória, deixou sentida a comunidade de Planalto, onde todos são seus amigos. O falecido era leitor do jornal LUD. Os familiares, ainda conternados com o seu passamento, agradecem aos amigos e à comunidade pelos gestos de solidariedade cristã.

Veio então o segundo ato do espetáculo. O algoz dá um sinal para serem soltos os cães pastores treinados. O sádico e desumano indivíduo sentiu prazer em ver as crianças serem mordidas e dilaceradas vivas pelas feras. Riu e certamente não pôde compreender por que os demais presos de Majdanek não acharam graça de sua idéia.

Na Polónia há empenho para que a bárbara ocupação histerista não caia no esquecimento. Não significa isto uma preservação do ódio, pois o verdadeiro cristão perdoa a maldade. E mais como uma advertência para a humanidade de que o demônio continua solto e ativo. Basta citar uma declaração do funcionário daquele campo de concentração, visitado por turistas de todo o mundo. Disse ele que várias vezes foram escritas frases na parede do barracão por componentes de grupos visitantes da Alemanha, que comprovam o espírito de domínio e vingança. Uma das frases era esta: "Nós voltaremos e implantaremos a ordem".

Thadeu Krul

Atenção Senhor Padre Vigário

- ★ SUA FESTA VAI RENDER MAIS
- ★ SUA PARÓQUIA SERÁ CONHECIDA
- ★ O SENHOR TERÁ MAIS AMIGOS

Para que isso ocorra, divulgue sua festa.

Anuncie no

Jornal 'Lud' e Revista Entre Amigos

TABELA DE PREÇOS E MELHORES

INFORMAÇÕES COM A

Gráfica Vicentina Ltda.

Alameda Cabral, 846 - Fone (041) 222-1057 - PBX

80000 Curitiba — Paraná

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JOIAS
RELÓGIOS
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria a PÉROLA

RUA XV — 430
TELEFONES: 223-4475 e 222-5116

CURITIBA

PARANA

Casa Vermelha

Artykuly żelazne, Naczynia kuchenne, Druty, Sprzęty aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do przemysłu i rolnicze. Materiały elektryczne i sanitarne, Śruby, Piły, Śiatki druciane, Oleje, Farby i pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Nasiona ogrodowe.

EURICO FONSECA FERRAGENS LTDA.

ZALOŻONA W ROKU 1916

IMPORTERZY

LARGO CORONEL ENÉAS, 143 — Cx. Postal 56 — Telefones: 223-3366 e 223-4208
Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo à Igreja da Ordem)
C.G.C. 764908938/0001-72 — Inscr. 10108876/G

CURITIBA

PARANA

GRANDE FESTA

DOMINGO

Dia 16 de agosto de 1981

- EM -

Catanduvras do Sul Mun. de Contenda

EM LOUVOR DE

Nossa Senhora da Assunção e de São Cristóvão

CONVITE

Temos o grande prazer em convidar Vossa Senhoria e sua Exma. Família para as solenidades religiosas, bem como para os festejos re-creativos, a se realizarem no dia 16 de agosto próximo, em Catanduvras do Sul, em honra de Nossa Senhora da Assunção e de São Cristóvão. Pelo seu honroso comparecimento e valiosa colaboração, desde já agradece.

PROGRAMA DO DIA DA FESTA

As 7,30 horas — Primeira Missa.
As 10,00 horas — Missa Festiva e cânticos — intenção da Comunidade. Logo após — Bênção de Veículos e Procição motorizada.
A seguir — Parte recreativa da Festa, com suculenta churrascada, galinha caipira, animado Leilão de Prendas, Doces, Salgados, Jogo de Argolas e outros divertimentos.

FESTEIROS: Todos os motoristas de Catanduvras e visitantes.

